

schakelen wanneer de LO zelf kosteloos de beschikking kreeg over voldoende identiteitsbewijzen en distributiebescheiden die zij op haar beurt dan weer kosteloos zou doorgeven aan allen die er behoefte aan hadden. Vooral voor de KP'ers was die doelstelling van principieel belang. Zij kwamen als regel uit ordelievende en gezagsgetrouwe milieus en zij hadden bij hun gevaarlijke operaties de steun nodig van het besef dat zij een werk verrichtten waaraan in de keten die van de overvaller tot de onderduiker liep, niemand enig financieel profijt zou ontlenu. Zij mochten dan in de gelijkgeschakelde pers als rovers en misdadigers voorgesteld worden – zelf wisten zij beter: juist de band met de LO zou op hun operaties het stempel van onbaatzuchtigheid drukken.

Alweer: het leggen van die band geschiedde niet van de ene dag op de andere maar nam enkele maanden in beslag. De eerste Knokploegen hadden niet alleen een regionaal karakter maar stelden zich ook regionale taken: men wilde in de streek waar men woonde, delen van het bij het beleid van de bezetter ingeschakelde Nederlandse overheidsapparaat vernietigen dan wel de onderduikers in die eigen streek met 'gekraakte' distributiebescheiden te hulp komen. De eerste Friese Knokploegen richtten hun eerste acties op het vernielen of roven van de administratie der Plaatselijke Bureauhouders (de vertegenwoordigers van het rijksbureau voor de voedselvoorziening in oorlogstijd), zulks vooral met het oog op de inschakeling dier bureauhouders bij de organisatie van de arbeidsinzet, en met het oog op diezelfde inschakeling werd eind juni '43 door een Friese Knokploeg de kartotheek van het GAB-Leeuwarden buitgemaakt. Ook de Westlandse KP die door een tuinder uit Naaldwijk, Leendert M. Valstar, geleid werd, begon met het 'kraken' van de administratie van een Plaatselijke Bureauhouder: die te Naaldwijk. Een Groninger KP daarentegen, geleid door de gebroeders Pieter en Jacob P. Gootjes (de eerste was student in de medicijnen, de tweede was distributieambtenaar geweest), richtte haar eerste actie op de distributiedienst in het Friese Langweer; door de hulp van een ambtenaar aldaar plachten onderduikers in Groningen 'achterom' bonkaarten te krijgen; de man nam aan dat die hulp bij de eerstvolgende controle ontdekt zou worden, en toen de Groninger Knokploeg volgens een met hem gemaakte afspraak zijn kantoor kwam 'kraken', dook hij onder. Een groot aantal losse bonnen, ca. 5 000 bonkaarten en 800 inlegvellen vielen in handen van de Groninger KP. Pieter Gootjes kende een andere student, Reinoud Roukema, en Roukema wist van het werk van ds. Slomp af. Gevolg was dat de buit uit Langweer goeddeels aan de landelijke 'beurs' van de LO doorgegeven werd. Dat opende perspectieven! Op de 'beurs'-vergadering die op 26 juni plaatsvond, kreeg Roukema opdracht van de LO-leiding, zoveel mogelijk contact te